

Discurs de la rectora al Claustre

12 de novembre del 2024

DIAPPOSITIVA 1. Portada

Benvolgudes i benvolguts membres del Claustre,

Permeteu-me que, abans de començar la presentació del meu informe anual, les meves primeres paraules siguin per **lamentar les morts i els danys provocats per la DANA**; per expressar el meu condol i el meu suport a totes les persones, familiars i amics –de la nostra comunitat immediata i de l'ampliada– que viuen amb dolor i impotència aquesta catàstrofe. Vull, volem, ser al vostre costat.

Dit això, permeteu-me també que dediqui un moment **a reivindicar la importància del que fem aquest matí**.

És evident que l'exposició i el debat d'aquest informe formen part de l'activitat ordinària o habitual de qualsevol Claustre universitari. Crec, però, que també el podem entendre com un reconeixement de la feina que fem entre tots i com una actualització o una confirmació del meu compromís com a rectora, del meu equip i de tots i cadascun de nosaltres amb la UPF.

La nostra és una universitat innovadora, dinàmica i que constantment es demostra capaç de respondre amb professionalitat i talent a les oportunitats i els desafiaments que van sorgint. Per això, estic sincerament agraïda, i per això, també, penso que ens hem de sentir molt orgullosos de pertànyer a la UPF.

També penso que, tot i l'esforç per fer-lo al més exhaustiu i complet possible, l'informe que us presento avui només pot ser interpretat com una síntesi il·lustrativa de la gran feina visible i invisible que fem entre el PTGAS, el PDI i els estudiants, dia rere dia.

Sense abusar-ne, és oportú recordar-nos de tant en tant que estudiem, aprenem i treballem en una universitat que no només fa moltes coses, sinó que generalment les fa bé, i en no poques ocasions, molt bé. De fet, el conjunt d'accions que presentaré a continuació n'és una bona mostra.

I començo, ara sí, **la presentació** del meu informe i del meu equip, que avui sotmeto a la vostra consideració i pel qual us demanaré, si s'escau, el vostre suport i la vostra aprovació.

DIAPOSITIVA 2. Sumari

Durant l'acte d'inauguració del curs vam tenir l'oportunitat de veure algunes de les fites assolides per la nostra universitat el darrer curs acadèmic. A més, com a membres del Claustre, la setmana passada va rebre un **document de retiment de comptes** de l'activitat desplegada per la Universitat durant el curs 2023-2024, perquè poguéssiu fer les consultes pertinents.

Com heu vist, aquest document s'estructura en dues parts:

- D'una banda, presenta una selecció de fites i d'indicadors derivats de l'activitat ordinària de la Universitat i ordenats a l'entorn dels cinc eixos de treball definits en el meu programa electoral.
- I, d'altra banda, fa balanç de les actuacions desplegades en el marc de l'Horitzó 2027, el programa de prioritats i d'accions del mandat, que vaig presentar davant tota la comunitat universitària al juny del 2023.

Durant aquesta presentació seguiré la mateixa lògica i us exposaré en primer lloc alguns dels principals indicadors i, seguidament, completaré i ampliaré l'informe que va rebre amb algunes explicacions sobre les actuacions desplegades en el marc de l'Horitzó 2027.

DIAPOSITIVA 3. Grau d'assoliment general

Abans, però, deixeu-me fer un breu **balanç sobre el grau d'assoliment del pla d'actuacions Horitzó 2027**, que recollia 309 accions agrupades a l'entorn de 12 àmbits estratègics. Tal com podeu veure a la diapositiva, a grans trets hem iniciat el 79,9% de les actuacions previstes (blau i groc) i n'hem finalitzat el 25,2% (blau).

Alguns dels percentatges que presentaré són lleugerament diferents als que tenieu en el document que us vam enviar fa dues setmanes perquè aquests dies hem acabat de polir el document, però penjarem la darrera versió després del Claustre.

DIAPPOSITIVA 4. Grau d'assoliment per àmbits

Si ens fixem en el desplegament de les accions per àmbits estratègics, veureu també que en tots els casos el percentatge d'accions iniciades o finalitzades se situa per sobre del 70%.

Vull destacar que aquests percentatges són el resultat del **gran esforç** fet per totes les persones implicades, i també una prova més de la nostra capacitat de fer créixer la UPF treballant en equip.

I. Principals projectes i indicadors per eixos (diapositives 5-10)

DIAPPOSITIVA 5. Principals projectes i indicadors, per eixos

Comencem ara amb la primera part de l'informe: **un repàs als principals indicadors i fites** derivats de l'activitat ordinària (i també extraordinària) de la Universitat.

Com he dit, aquest any hem canviat una mica el format de l'informe que us hem fet arribar, i hem fet una selecció qualitativa dels indicadors, agrupant-los segons els cinc eixos de treball que reflecteixen el model d'institució pel qual treballa l'actual equip de govern.

L'objectiu d'aquest canvi és la voluntat de retre comptes de manera transparent, eficaç i constructiva per tal d'ajudar-nos a continuar millorant.

Per fer la selecció que us hem presentat a l'informe hem escollit els indicadors en funció del seu caràcter innovador. Amb tot, per a aquells que vulgueu ampliar la informació, també us hem fet arribar un PDF amb la Memòria de tota l'activitat generada per la Universitat en el curs 2023-2024.

I cal destacar també que, com que heu pogut disposar d'aquesta documentació amb antelació i a més anireu veient la selecció d'indicadors projectada a la pantalla, no m'hi estendré, i només us en comentaré alguns.

DIAPPOSITVA 6. EIX 1. Estratègia i lideratge

- De l'eix d'**Estratègia i lideratge**, primer destacaria que aquest curs hem definit el projecte científic de l'edifici de la UPF a l'antic Mercat del Peix. Aquest és el principal projecte científic i urbanístic d'aquest mandat, i volem donar-hi una forta orientació interdisciplinària i una clara vocació de transferència i de millora de la qualitat de vida de les persones.
- Aquest vessant de transferència comporta també apropar-nos al teixit social, cultural i empresarial del nostre entorn. I en aquest sentit, hem dut a terme la refundació del Fòrum Social i Empresarial, com a part de l'actual estratègia per reforçar i crear noves complicitats i aliances amb les entitats i les institucions que ens envolten.
- De les actuacions transversals, voldria destacar la posada en marxa, al novembre passat, d'un conjunt d'actuacions contra l'abús de poder, un pla que posa el focus principalment en la prevenció i l'acompanyament de l'estudiant en totes les fases del seu pas per la Universitat i que posa un èmfasi especial en l'àmbit del doctorat.
- En el cas del PDI, destacaria la reconversió dels contractes de professor associat en contractes indefinits, una mesura derivada de la LOSU però molt destacable perquè, malgrat que hi ha molts riscos, la bona predisposició i la coordinació de totes les persones, unitats i serveis implicats han aconseguit que el procés es desplegués sense incidents destacables. De fet, la UPF ha estat la primera universitat a completar aquest procés i, sobretot, aquesta eficiència ens ha permès alliberar i dedicar més temps a explorar altres oportunitats que obre la nova llei.
- De manera similar, amb el PTGAS també posaria l'èmfasi en la ferma aposta per la implementació del teletreball.
- Pel que fa als estudiants, destacaria el nou reglament del Consell d'Estudiants, aprovat pel Consell de Govern en la seva sessió d'abril i que és fruit d'un important esforç col·lectiu i de construir consensos.

- I, pel que fa als alumni, ressaltaria els programes de mentoria i els chapters internacionals.

DIAPPOSITIVA 7. EIX 2. Singularitat i persones

- D'aquest segon eix, **Singularitat i persones**, vull remarcar les reunions que hem tingut amb els col·lectius del PTGAS i el PDI. En concret, m'he reunit amb la Comissió Mixta de PDI, amb la JPTGAS i amb el Comitè d'Empresa i he escoltat les preocupacions dels nostres representants sindicals. He traslladat els seus suggeriments i comentaris a la Gerència i als vicerectorats competents i hem començat a treballar ja en alguns dels suggeriments plantejats durant aquestes reunions. D'altres fites en parlaré més endavant.

DIAPPOSITIVA 8. EIX 3. Coneixement

De l'eix de **Coneixement** en destacaria tres indicadors:

- En l'àmbit docent, AQU, l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya, ha avalat la bona feia feta per la Universitat. A més dels indicadors de rendiment docent, d'inserció laboral o de satisfacció amb els estudis, hem obtingut l'acreditació institucional favorable del 83% dels centres de la Universitat. És a dir, tenim acreditats institucionalment 14 de les 17 facultats, departaments o escoles de la UPF. Els tres restants o bé s'han acreditat recentment, com és el cas d'Enginyeria, o ens trobem enmig del procés d'acreditació –és el cas Traducció i Ciències del Llenguatge– o estem pendents, per a l'Escola de Doctorat, de rebre l'informe definitiu, previsiblement amb resultat positiu. Per tant, tot un èxit pel que fa a aquesta acreditació institucional externa.
- També voldria ressaltar els excel·lents resultats en recerca que atresora la UPF, que podeu veure projectats en pantalla, i que han estat recollits en diversos informes externs, com l'Informe 2023 sobre l'Estat de la Ciència a Catalunya (FCRI, maig 2024) o l'informe "Resultats de la participació catalana als ajuts dels ERC 2021-2023" (AGAUR, juny del 2024).
- I pel que fa a la transferència, destacaria, entre d'altres, la creació d'un grup de treball per impulsar la comunicació entre departaments i els diferents agents que la promouen. Aquest és un terreny en el qual tenim marge per créixer, i sé que des del vicerectorat s'hi estan deixant la pell, amb algunes mesures que veurem després.

DIAPPOSITIVA 9. EIX 4. Valors i projecció social

- Si ens centrem en l'eix de **Valors i projecció social**, la Universitat, a més d'implicar-se en iniciatives que tenen impacte sobre l'entorn més proper, també està compromesa amb el que passa al món, i vetlla per fomentar el debat i el pensament crític, amb rigor acadèmic, sobre temes d'actualitat. Ho hem pogut veure en els diversos actes que vam promoure el curs passat, com la conversa entre Angela Davis i Mònica Terribas o la taula rodona sobre Gaza.
- El que també voldria destacar és la creació d'un grup de treball sobre el suport de la UPF a Palestina i l'adopció d'un conjunt d'actuacions concretes per part de la Universitat. Aquest va ser un compromís que vaig adquirir amb la comunitat universitària en el Consell de Govern del 4 de juny, i entre juliol i octubre s'han fet quatre reunions amb una representació plural de tota la comunitat (estudiants, membres de col·lectius vinculats al poble palestí i tres vicerektorats). Aprofito aquest espai per insistir en el meu agraïment a tots els integrants d'aquest grup de treball per la seva voluntat d'arribar a consensos en temes tan complexos com aquest i la seva capacitat per fer-ho.

DIAPPOSITIVA 10. EIX 5. Glocal

Finalment, del cinquè eix en destacaria el nostre compromís amb **una estratègia "glocal"**. És a dir, una visió segons la qual l'enfortiment de la llengua i la cultura catalanes i la vocació internacional de la institució no només són dues opcions compatibles, sinó que, ben dissenyades, es reforcen mútuament.

- En aquest sentit, hem concretat el Pla d'Enfortiment de la Llengua Catalana de la Generalitat de Catalunya amb diverses mesures, com per exemple el Pla de Foment del Català a la recerca, la transferència i la divulgació, amb l'aprovació d'ajuts i premis per fomentar-ne l'ús en aquests camps.
- I també vetllem, lògicament, per continuar fomentant la projecció internacional de la Universitat. Els indicadors que us mostro són dels més alts del sistema, i la nostra estratègia consisteix a continuar facilitant les estades internacionals dels nostres estudiants, alhora que facilitem també l'acollida dels que arriben, posant l'èmfasi en els programes d'immersió lingüística i cultural perquè, un cop

retornats al seu país d'origen, aquests estudiants puguin explicar què és Catalunya, la seva cultura i la seva llengua.

II. Balanç Horitzó 2027 (diapositives 11-16)

DIPOSITIVA 11. Criteris de prioritització de les accions escollides

Passarem ara a destacar algunes de les **actuacions en el marc de l'Horitzó 2027**; abans, però, deixeu-me fer una consideració prèvia.

Durant l'acte d'inici de curs vaig fer esment d'alguns informes que remarquen la necessitat que les universitats europees ens impliquem més per revertir la pèrdua de competitivitat que Europa ha experimentat en diversos sectors. A la UPF ens prenem aquest missatge com un repte i una responsabilitat, i ens comprometem a contribuir-hi activament. Com vaig dir aleshores, aquesta implicació requereix una triple acció per part nostra:

1. Primer, mantenir tot allò que ja fem bé i que ens defineix, i quan sigui possible, millorar-ho centrant-nos en els valors, les pràctiques, la qualitat i l'excel·lència que ens caracteritzen i que ens han permès situar-nos com una universitat de referència.
2. Segon, adaptar-nos a allò que passa al nostre entorn, de manera que donem resposta als desafiaments actuals i aprofitem les oportunitats que sorgeixen.
3. I, finalment, avançar-nos, sent proactius i innovadors, per consolidar la nostra posició com a universitat transformadora que pren riscos, que aspira a més, que no es conforma i que es projecta cap al futur amb ambició i amb energia renovada.

Amb aquest escenari al cap, ara us presentaré algunes de les accions definides en el marc de l'Horitzó 2027. Tal com us he avançat a l'inici de la meva intervenció, en la documentació que us vam fer arribar hi teniu les 309 actuacions marcades amb un codi de colors, en funció de si l'acció en concret està finalitzada, iniciada o pendent d'iniciar.

Per tant, aquí no les presentaré totes, sinó únicament una selecció. Aquesta tria ha estat feta en funció de quatre criteris: el caràcter innovador de les accions, el seu impacte transformador, la seva capacitat per reflectir el potencial de la UPF, i la seva contribució al lideratge de la UPF en el sistema universitari.

Us presentaré primer les finalitzades, després les iniciades (i aquí us parlaré també d'algunes accions que no vam preveure en el seu moment però que, un cop aterrats, hem vist que eren importants) i, per acabar, les accions de futur, que encara no hem executat (i de nou

aquí, esmentaré un parell d'accions que no eren en el programa i que apostem per incloure).

DIAPPOSITIVA 12. Accions finalitzades

- a) Pel que fa a les **accions finalitzades**, que representen un total del 25,2% de les 309 accions que vam plantejar, destacaria que amb l'objectiu de donar un nou impuls a l'activitat de recerca dels departaments hem augmentat el pressupost COFRE i hem revisat els criteris de distribució dels fons.
- b) També, com he remarcat abans, som la primera universitat catalana que ha transformat en professorat indefinit el professorat associat, i en els darrers sis anys hem fet una reducció significativa de la temporalitat del PTGAS. De fet, en el cas del PTGAS funcionari la temporalitat s'ha reduït del 35% al 16%, i en el cas del PTGAS laboral, del 49% al 14%.
- c) Així mateix, hem donat un impuls a la promoció de la cultura i la col·laboració amb l'entorn. D'aquest curs destaquen la Celebració de l'Any Tàpies i la Creació de la Càtedra Antoni Tàpies UPF.
- d) I pel que fa a l'enfortiment de la internacionalització, una de les accions per fer-ho possible ha estat la revisió de l'oferta docent dels programes BAPIS i BISS per atraure nous perfils d'estudiants.
- e) Finalment, hem dinamitzat la participació dels estudiants amb l'aprovació d'un nou i ambiciós Reglament del Consell d'Estudiants i l'augment dels ajuts per a les seves associacions.

DIAPPOSITIVA 13. Accions iniciades (en curs)

- a) En relació amb les **accions iniciades**, que representen un 54,7% del total, destacaria en primer lloc totes aquelles iniciatives orientades a impulsar una comunitat més igualitària, com per exemple l'elaboració d'un nou Pla d'Igualtat i Diversitat més ambiciós i adaptat a les noves normatives, o la creació d'un grup de treball per identificar i impulsar mesures concretes que afavoreixin la captació, la retenció i la promoció de professores i investigadores.
- b) També em sembla important destacar el desplegament del nou Programa Estratègic d'Alumni, amb especial atenció als Chapters UPF.

- c) I de cara cap enfora, l'impuls dels doctorats industrials. De fet, en els deu anys de funcionament d'aquest programa la Generalitat ha finançat un total de 52 doctorats industrials.
- d) Com deia a l'inici, continuem fomentant el català amb accions com l'adopció de noves mesures per augmentar el nivell d'acreditació del PDI, la millora dels mecanismes de seguiment de la docència en català o l'impuls dels programes de català oferts a membres de la comunitat UPF i dels diversos ajuts i premis, que ja he mencionat anteriorment.
- e) També volem millorar i enfortir l'oferta docent. Això pot ser més complicat per la burocràcia i algunes traves externes, però el nostre compromís és dissenyar nous graus més interdisciplinaris per atreure nous perfils d'estudiants. De fet, les facultats i els departaments ja estan treballant en diferents propostes i també estem explorant noves oportunitats.
- f) D'altra banda, m'agradaria destacar la millora de les condicions de treball i l'augment de l'eficiència com a element central per a l'equip de gerència, que entre altres accions ha dissenyat i desplegat el Pla Estratègic de Transformació Digital.
- g) I, finalment, hem de destacar l'important salt qualitatiu en el projecte de l'antic Mercat del Peix, ja mencionat anteriorment, gràcies a la definició del contingut científic i del model de governança de l'edifici UPF que s'ha fet aquest curs.

DIAPPOSITIVA 14. Accions iniciades (en curs) / Accions addicionals

Com us deia fa una estona, aquest curs també hem posat en marxa algunes **accions addicionals, inicialment no previstes**, i que durant aquests prop de dos anys de mandat hem vist que eren necessàries o convenients:

- h) Un exemple és l'elaboració d'un projecte d'adaptació dels Estatuts de la UPF i del subsegüent desplegament normatiu per dotar la Universitat de més flexibilitat i poder treballar de manera més àgil i eficient.
- i) Un altre exemple és el disseny d'una nova relació amb el col·lectiu de doctorands, com ara La Benvinguda, el sistema d'elecció de delegats i l'establiment de nous canals de comunicació.
- j) L'aposta per la creació d'una cultura de treball més segura, amb l'elaboració i posada en marxa d'un pla de prevenció de l'abús de poder. Tot i que ja hem definit i iniciat aquesta mesura, la situem

dins les accions iniciades (però no finalitzades) perquè encara tenim marge d'actuació i de millora.

- k) Cal destacar també l'aposta per una major visibilitat, que es concreta en la posada en marxa d'un pla d'actuacions per incrementar la presència de la UPF i del conjunt de les seves activitats en diferents mitjans, i també en un augment del lideratge de la UPF a les xarxes internacionals.
- l) I, finalment, vull destacar també el foment de l'activitat interdisciplinària i de la col·laboració i la comunicació entre estructures i campus, que volem articular amb mesures com la millora de la transversalitat entre unitats i de la mutualització de l'expertesa en la gestió.

DIAPPOSITIVA 15. Accions de futur

- a) Dins el bloc d'**Accions de futur**, que representen el 20,1% del total, m'agradaria destacar-ne cinc, començant per l'elaboració i la posada en marxa d'un pla integral per potenciar la transferència del coneixement.
- b) Alhora, amb l'objectiu de millorar i d'enfortir l'oferta docent, tenim pensat elaborar un nou mapa de titulacions i impulsar a més noves microcredencials, que també és una prioritat estratègica pel nou govern català i una de les mesures recollides en el darrer informe sobre competitivitat a Europa, elaborat per la Unió Europea.
- c) L'aposta per una universitat més compromesa la concretarem, també, a través d'un nou Pla de Sostenibilitat (2025-2028).
- d) Cal destacar també l'adopció de mesures per impulsar el lideratge d'investigadors i investigadores joves en el marc de convocatòries competitives, especialment en l'àmbit europeu.
- e) I, finalment, vull destacar la millora de la prestació de serveis dirigits als estudiants, que inclourà l'elaboració d'un catàleg de serveis per als estudiants de la UPF.

DIAPPOSITIVA 16. Accions de futur (accions addicionals)

Per acabar, m'agradaria destacar dues accions que implantarem i que **no estaven inicialment recollides** en el full de ruta per al 2027:

- f) Per una banda, implantar el Programa Maria Goyri d'incorporació de talent docent i de recerca del Ministerio, i d'altra banda definir una política de desconexió digital, en el marc de l'estratègia de millora de les condicions de treball dels membres de la comunitat.

- g) Dissenyar un nou model de relació amb els centres adscrits per potenciar la coordinació, la transparència i la visibilitat internacional de la UPF i enfortir el nostre model d'universitat.

DIAPPOSITIVA 17.

Vaig acabant...

Com acabeu de veure, durant aquest darrer any i mig hem dedicat gran part dels nostres esforços a **posar en marxa gran part de les accions** previstes dins el nostre pla estratègic "Horitzó 2027", així com a **completar** aquelles accions que, per la seva urgència o per l'impacte esperat, havíem prioritzat. Però també hem sabut **adaptar-nos**, donant espai per als nous desafiaments i oportunitats que han anat sorgint, sense perdre de vista els nostres objectius a llarg termini.

Aquest curs que ara comencem és central: l'hem d'aprofitar per materialitzar, per concretar al màxim els **compromisos** que hem assumit com a equip rectoral amb tota la comunitat universitària. El nostre objectiu és **avançar** en aquelles accions començades i **posar en marxa** les que no han pogut iniciar-se però que considerem rellevants per a la transformació que volem aconseguir.

Això ens permetrà, en el curs següent (2025-2026), **completar les accions que quedin pendents** i, si cal, **revisar i reorientar aquelles que necessitin un ajustament**.

En aquesta tasca, nosaltres, l'equip rectoral, ens hi deixarem la pell. Però ni podem ni volem fer-ho sols. Compto i comptem amb la **implicació de cadascun de vosaltres** per assolir els nostres objectius. Estic, estem plenament convençuts que, junts, serem capaços de continuar projectant la UPF com una institució **innovadora i dinàmica**, i també com una institució de **referència**. Ja ho sabem: **treballar en equip** suma. Si, a més, ho fem de manera **coordinada, amb enginy i amb il·lusió**, treballar en equip multiplica.

Moltes gràcies a totes i a tots per la vostra col·laboració i el vostre compromís. Quedo a la vostra disposició per si teniu qualsevol dubte o voleu fer alguna consideració sobre la meva intervenció.